

2. Сыма Цянь. Исторические записки (Ши цзи). Т. 2 / перевод с китайского и комментарии Р. В. Вяткина и В. С. Таскина ; под общей редакцией Р. В. Вяткина. Издание 2-е, исправленное и дополненное под ред. А. Р. Вяткина. Москва : Восточная литература, 2003. 567 с. (Памятники письменности Востока : Осн. в 1965 г. Редколегия : Г. М. Бонгард-Левин (пред.) и др. ; XXXII, 2).

УДК 141

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-284-8-19>

Тянь Юань

доцент

Центр дослідження України Уханського університету

Ван Динмин, Сун Люї, Нє Танвей

студенти

Уханський університет

Ухань, Китай

ПЕРЕГЛЯД ДУМКИ ПРО «ЄДИНИЙ КИТАЙ» ІЗ ВІДВОЮВАННЯ ТАЙВАНЮ ЧЖЕН ЧЕНГУНОМ ТА ШИ ЛАНГОМ

Ключові слова: єдиний Китай, Чжен Ченгун, Ши Ланг, приєднання Тайваня.

Материковий Китай і Тайвань контактують тисячі років. Коли голландці вторглися на Тайвань у 1624 році, на острові вже жили тисячі ханьців. Китайські пірати і морські торговці, що діють на Тайвані, встановили тут свій режим управління.

У 1644 р. династія Мін впала. Чжен Ченгун розлучився зі своїм батьком і розпочав боротьбу на стороні Мін проти династії Цін. С 1659 по 1660 рр. Чжен повів декілька боїв с армією Ціна. Під тиском несприятливої ситуації Чжен Ченгун вирішив відступити на Тайвань, "думаючи, що буде військова база для наступних наступов".

В тому часу колишній співробітник Хе Бінь прийшов до Чжен Ченгуна. Хе отримав згоду від Чжена таємно збирати військову інформацію та податки с китайських торговельних кораблей. Протягом багатьох років перебування на Тайвані він провів численні польові дослідження та склав топографічні карти Тайваню, включаючи водні шляхи Луермена, що сприяло успішній висадці Чжен Ченгуна на Тайвані [3, с. 97].

У 1661 році, в перший день третього місяця зі китайським календарем, Чжен Ченгун успішно провів понад 20 000 солдатів і 400 військових кораблів через протоку з Кінменя. Він прибув до Луермена 1 квітня, молячись, щоб "приплив був високий і дав нам пройти". Опівдні різко піднявся приплив, і успішно дістався острова. Голландці попросили миру, а Чжен Ченгун наказав голландській армії негайно капітулювати: "Острів завжди належав Китаю." Місто Провинтія здалося швидко, тільки на четвертий день після висадки Чжен Ченгуна.

Згодом Коксинга оточив форт Тайвань. Обидві сторони протягом восьми місяців були в жерсткому протистоянні. Врешті-решт у голландців закінчилися боєприпаси і продовольство. Вони вирішили, що "найкращий вихід -- сдати фортецю і покинути острів без бою і забрати со собою, що мають" [4, с. 76]. У лютому 1662 року голландські колоністи підписали капітуляцію.

Після цього Чжен Ченгун створив префектури і повіти відповідно до континентальної системи, збільшив сільськогосподарське виробництво, а також здійснював морську торгівлю. Після вступу Чжен Цзіна на посаду на Тайвані була ведена конфуціанська культура, що призвело до інтеграції культури Тайваню та материка. Однак принципова відмінність між Чжен Цзіном і Чжен Ченгуном полягає в тому, що Чжен Ченгун вважає, що "Тайвань вже давно знаходиться під управлінням китайської влади, і є китайською землею"; в той час як Чжен Цзин сказав, що "Тайвань знаходиться далеко за кордоном, не на території Китаю".

Після цього імператор династії Цин Кансі боровся за воз'єднання Тайваню протягом 22 років. Він вважав: "Тайвань -- це населення з провінції Фуцзянь, і його не можна порівнювати з Рюкю і Кореєю". Щоб зберегти політичну стабільність Китаю, відновити народне господарство і уникнути війни між обома сторонами протоки, він використовував мирні способи переговорів, щоб закликати до капітуляції Чжен Цина.

З 1663 по 1680 рік Кансі одинадцять разів направляв чиновників для мирних переговорів. Всі вони закінчилися невдачею [9, с. 14–17]. Після багатьох безплідних "переговорів і ласкавих слів" відвоювання Тайваню силою стало неминучим.

Ши Ланг у 1664 році був призначений генералом Цзінхай очолити відвоювання Тайваню. Він провів щонайменше шість офіційних військових операцій і через 20 років відвоював Тайвань в 1683 році. В тому процесі зіграли його тверда рішучість, ефективне військово-спорядження, досвід, гнучкість, військова грамотність і мужній військовий стиль.

По-перше, Ши Ланг був наполегливим і безстрашним, мав тверду рішучість і впевненість повернути Тайвань. Спочатку він хотів мстити

Чженській сім'ї, але потім усвідомив, що державна справа важніше, треба вести себе справедливо до тайваньського народу. Імператор Кансі віряв Ши Лангу і прийняв різні політичні та економічні заходи для підтримки його під час возз'єднання Тайваня до центральної влади.

По-друге, Ши Ланг мав багатий досвід ведення морської війни і відповідно реальних ситуацій вибрав незвичний маршрут і час, відмінних від Чжен Ченгуна, що запеспечило перемогу. Влітку, 8 липня 1683 року Ши Ланг вирушив з острова Туншань, південніше, ніж Амой. 10-го Ши Ланг відправив корабель з назвою "швидкий птах" до храму Ньян Ма. 12-го зайняв Острові Хуцзін і Тунпан. 16-го Ши Ланг розпочав масівну атаку. Зранку піднявся тайфун зі сходу на захід, а впівдні напрямком вітру змінився на користь цінської армії, яка повністю розгромила минську армію вщент. В битві Пенху зі цінського боку було вбито 329 солдатів і поранино понад 1800. А зі минського боку – 12 000 людей. Потопило 159 військових кораблів, 35 кораблів потрапили в полон. Майже вся чженська армія знищила. Таким чином, Шин Ланг змусил Чжен Кешуана здатися [13, с. 55].

По-третьє, після відвоювання Тайваню Ши Ланг наполягав, щоб Тайвань залишився під управлінням центральної влади династії Цин. Спочатку Кансі недостатньо розумів важливість Тайваню. "Тайвань -- це маленька земля, яка нагадує кулю, снаряд. Від нього нічого не виграє, і нічого не втрапить, краще відмовитись від його захисту". Ши Ланг написав важливу доповідь імператору, наполягаючи на тому, що "Придбавши землю, необхідно її охороняти. Як же можна кинути її?" Він говорив, що "Тайвань -- це острів скарбів з родючою землею, багатий продуктами, прекрасними пейзажами і людьми". "Це слухує захистом південно-східного Китаю". Ши Ланг глибоко розуміє агресивний характер голландських колонізаторів. Він передбачив, що, як тільки династія Цин покине Тайвань, голландські колоністи обов'язково окупує Тайвань і використовуватимуть Тайвань як базу для нападу на прибережні райони материка Китаю. Фуцзянь, Чжецзян та інші провінції будуть у небезпеці. Ши Ланг твердо переконував: "Тайвань не повинен бути залишений назавжди". "Відмова від нього призведе до катастрофи, яка триватиме вічно". Зрештою, Кансі прийняв думку Ши Ланга і в 1684 році створив на Тайвані префектуру і три округи, які належали провінції Фуцзянь. Водночас на Тайвані було встановлено Генеральний штаб, де дислоковано 8000 військовослужбовців. А острів Пенху став базою для генерала-ад'ютанта і гарнізона чисельністю 3000 військовослужбовців. Таким чином, Ши Ланг здійснив великі подвиги в ім'я об'єднання країни і благополуччя тайваньського народу [11, с. 21–22].

Чжен Ченгун і Ши Ланг мали різні цілі щодо повернення Тайваню. Перший боровся за єдність території Китаю, тоді як другий – за об'єднання Китаю під владою династії Цин. Їх подвиги мають зв'язок з ідеєю "Великої єдності" "одного Китаю".

Ідея "Великої єдності" виникла в період Чуньцю і воюючих держав. У той час занепадали чжоуські ритуали, різні васальні держави часто боролися за свої інтереси, що приносило важкі лиха в життя людей. Багато мислителів висували ідею об'єднання світу, яка відображала потреби суспільства і прагнення людей до миру і розвитку.

У працях стародавніх філософів термін "мир" згадувався багато разів. Гуань Чжун домогся того, щоб "Дев'ять королів збиралися для пошуку єдиного вирішення питань". Термін "Велика єдність" вперше з'явився в книжці "Чуньцю". Його початковий намір полягав у тому, щоб усе суспільство управлялося ієрархічно, тобто, щоб суспільство мало єдину політичну владу, об'єднану сукупність національностей, а також єдині культурні ритуали та звичаї.

Після того, як Цинь знищила шість королівств, думка об'єднання світу перетворилася в реалію. Династія Цинь ефективно сприяла інтеграції регіонів Хуася за допомогою ряду заходів, таких як стандартизація відстані між колесами, ієрогліфів, мір та ваги. Династія Хань прийняла пропозицію Донг Чжуншу "Скинути Байцзя і домінувати в конфуціанстві", За його теорією, в об'єднаній країні повинна бути єдина територія, ідеологія і усвідомлення, всі жителі повинні діяти за єдиним календарем, дотримуватися єдиної норми одягу, ритуалів, що забезпечило інтеграції варварів в культуру цивілізованого Китаю і сприяло об'єднанню китайської нації.

Ідея об'єднання продовжувала розвиватися і передалася до сучасного Китаю як концепція "одного Китаю". Обидві сторони протоки прийшли до консенсусу в тому, що з давніх часів населення Тайваню, їх етнічні групи та соціальна культура були тісно пов'язані з материком і давно стала невід'ємною частиною китайської цивілізації. Повернення Тайваня до Батьківщини є загальним бажанням усього китайського народу.

Література:

1. 遼鹏.从全球视角看郑成功收复台湾[J].南方论刊,2021(01):39-41. 第40
2. 李细珠.大陆学界有关荷西殖民时期台湾史研究述评[J].福建论坛(人文社会科学版),2015(02):103-111. 第107
3. 郭海南.历史上的今天——郑成功收复台湾[J].台声,2022(04):96-97. 第97
4. 苏文菁.郑成功收复台湾始末[J].东方收藏,2012(05):15-17. 第16

5. 李细珠.郑成功的历史贡献及其时代意义——纪念郑成功收复台湾355周年[J].统一论坛,2017(05):74-77. 第76
6. 彭丰文.中华民族共同体意识的历史文化根基[J].前线,2022(10):45-48. 第45-46
7. 刘余莉,程丽君."大一统"与新时代铸牢中华民族共同体意识[J].中南民族大学学报(人文社会科学版),2022,42(08):20-28+181-182. 第20-23
8. 杨亲华.中国共产党坚持一个中国原则的历史考察[J].两岸关系,2021(07):13-18. 第13-14
9. 王政尧.简论清初收复台湾[J].清史研究,1995(03):11-21+100.
10. 张力.清王朝收复台湾记要[J].海洋世界,2000(08):32-33.
11. 施宣圆.施琅"复台"和"保台"的历史功绩——兼驳施琅是海盗、叛将、汉奸论[J].探索与争鸣,2006(05):19-23.
12. 王雪岩."汪洋万顷之隔, 波涛不测之险"——施琅收复台湾的气象水文分析[J].南京晓庄学院学报,2020,36(03):96-102.
13. 陈思.从军事角度比较郑成功与施琅的两次征台之役[J].台湾研究集刊,2014(05):48-57.

УДК 821.581

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-284-8-20>

Черниш Н. О.

ORCID: 000-0002-2384-1481

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри порівняльної філології східних та англомовних країн

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

м. Дніпро, Україна

«ВЕЛИКА ПОДІЯ ЗА ОСТАННІ ВІСІМ РОКІВ»

Ключові слова: Рух четвертого травня, поетика, веньянь, байхуа.

Ху Ши (胡适) до своєї статті 1919 року «Розмови про нову поезію» [1] додав такий підзаголовок: «Велика подія за останні вісім років» (八年来的一件大事). Що це за велика подія? Скоріше за все Ху Ши має на увазі появу нових віршів на байхуа. Ми ще називаємо подію 1919 року – Рух четвертого травня (五四运动) – це патріотичний рух китайського народу у Пекіні та інших містах, складовою частиною якого був Рух за нову культуру, нову літературу, нову поезію. Саме